

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Gedenkboek Frans Claes

Claes, Frans

Antwerpen, 1932

Verklaring der platen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75565)

VERKLARING DER PLATEN

PLAAT N° 38

- N° 1 Koperen trommel van Sint Pieters-Brugge met groot geschilderd schild waarop de wapens der gilde doorkruist met Sint Pieters sleutels; vaandels, bogen, pijlen en pijlkokers, enz.; onder een lint met het opschrift: ST PIERRE LEZ BRUGES, daarbij de wit-lederen draagbanden en beenstukken.
- N° 2 Trommel van Sint Joris gilde van Brecht. Koper XVIIIe eeuw. (Er bestaat een tweede trommel toebehoorende aan de St Sebastiaansgilde van Brecht.)
- N° 3 Bronzen kanon op wielen, dienende om den Koning aan te kondigen wanneer de oppervogel afgeschoten is.
- N° 4 Groot zijden vaandel van een onbekende St Sebastiaansgilde. Onderaan dubbel gekroond wapen, gedagteekend 16—88.

PLAAT N° 39

- N° 1 Breuk der wipschuttersgilde van Wichelen bestaande uit fluweelen band, met 6 ketsijzers en 8 vlammen, waaraan nog verschillende goed gedreven platen.
Op de ketsijzers van rechts naar links:
- 1) PETRUS BOGAERT WERDT KEYSER OP VROUWE MARI HEMEL-VAART 1640.
 - 2) B. VAN PAMEL KEISER IN VORSTE O. H. 1649.
 - 3) J. PROPS AEN TGILDT DOOR LIEFDE BESIELDT 1658.
 - 4) JUDOCUS BLANCKAERT TWEEMAAL CONINCK 1729.
 - 5) JAN FRANS VERBEKE TOT WICHELEN R. V. D. K.
 - 6) JAN CONSTANT DERBEL 1793.
 - 7) Te midden beneden groote gedreven plaat met eene wipschieting, langs de kanten: O. L. VROUWE TER NOOD — STA ONS BIJ IN DEN NOODE — SCHENK AEN ALLEN VAN ONS GILDT — UWEN ZEGEN BREED EN MILDT — I. C. V. D. EYNDE PAS. TOT WICHELEN 1791.
 - 8) Daaronderaan hangen nog 3 gedreven platen: te midden en volronde vogel met opengespreide vleugels langs achter geteekend I. D. Z. 1714.
 - 9) De middenplaat met de heilige Drievuldigheid.
 - 10) Plaat met St Martinus en: GEEF DEN ARME DU LEENT AEN GOD 1692 en bezijden JAN VOS.
 - 11) Plaat met St Sebastiaan tusschen twee schutters, 1764 A. R.
 - 12) Langs achter (rugplaat) met gedreven O. L. Vr. en opschrift: ONSE LIEVE VROUWE TEN NOODE WAAK OVER TSCHUTTERS GILDT 1791.
 - 13) Onderaan plaatje met familiewapen.
 - 14) Onderaan nog een gedreven vergulden vogel.
- Aan al de platen hangt nog een boog met pijl.
- N° 2 Zeer groote breuk der St Sebastiaansgilde van Oisterwijk, Noord-Brabant, bestaande uit: Groote zilveren vogel (volrond) met kroon, opengespreide vleugels en koralen oogen. Onderaan een zilveren handboog.
Zeer groote plaat in verguld koper, rijk gedreven met, te midden, St Sebastiaan en landschap op den achtergrond. Sierlijke breede boord in bloemige ketsijzers, van boven de wapens der gilde, van onder andere wapens, onder den Heilige wimpel met JEUCHT STICHT VREUCHT.

Groote verguld zilveren ronde plaat, te midden wapens en rondom :
JOANNES VANDEN NESSE MARIE FRANCHOISE VAN MELDAERT ANNO
1682 † JOANNES ANTHONIUS D. VANDEN NESSE SONE GUILLIAMS
CONINCK ANNO 1715 CONINGHINNE JOANNA

MERTENS.

Groote verguld zilveren ronde plaat, te midden gedreven St Se-
bastiaan waarnevens wapen en rondom : JOSEPHUS AMBROSIUS HUZE ALS
KONINCK A° 1699.

Groote verguld zilveren ronde plaat, te midden gedreven St Se-
bastiaan, rondom : HENDRICK CORNELIS DEN JONGEN KONINCK MET
JAQUEMYEN DE KELVER KOENINGHINNE IN JAER 1700.

Veertien schakels, ketsijzers met pijlen doorkruist, in verguld zilver. Alles op grooten
groen fluweelen band.

Opschriften der schakels :

- 1) ANNA VANDEN WAYENBERCH KONINGINNE 1680.
- 2) SIMON WAUTERS KONINCK.
- 3) CULENS PETRUS HOOFTMAN 1684.
- 4) PETRUS TUYMANS ALFEREUS.
- 5) FRANS VAN DYCK CONINCK 1701.
- 6) INGELBERT ADRIANS DEKEN 1680.
- 7) MARTINUS DULESCHAUWER KONINCK en wapen.
- 8) JAN BABT VAN MELDAERT DEKEN 1678.
- 9) JOANNA VAN SCHUYDTBROCK.
- 10) MARTEN SEGERS CONINCK.
- 11) ANTHOEN VAN MELDAERT JOANNA CRABBE CONINGINE.
- 12) ANTHOEN VAN MELDAERT CONINCK 1673.
- 13) MARIA MADLEEN FOSSE KONINGINNE.
- 14) ANNEKEN CULENS CONINGINE.

N^r 3 Breuk der Kruisbooggilde van LANDEN (Luik) bestaande uit groote vogel met
stervormige plaat, twee zeer groote ovale en acht hartvormige platen, alle met gedreven
omlijsting of bekroningen. Op breedten zwarten fluweelen band met zilvergalon.

Opschriften :

Vogel, IHS. BORGEMEESTER BAL ANDRIES HOFMAN 1760.

Stervormige plaat, te midden gedreven kruisboog en twee pijlen, rondom :
ADRIANUS PONSAAERS CONINCK TOT LANDEN 1760.

Groote middenplaat van voren : NICOLAUS ANDREAS KONING EN
HOEFMAN VAN DE KRUISBOEGEKAMER VAN LANDEN 1819.

1^e plaat rechts, te midden gedreven kruisboog en pijlen, daar onder : M.
DEWAELE DEKEN.

2^e plaat, familiewapen en rondom : JOSEPHUS DEWAELE CONINCK VAN
DE EDELE KRUISBOEGEKAMER TOT LANDEN 1788.

3^e plaat, te midden familiewapens waaronder : JOANNES FRANCISCUS
PARENT CONINCK VAN LANDEN 1667.

4^e plaat, te midden kruisboog en pijlen : LANDEN 1762.

Groote middenplaat (rugkant) : P. ULENS KONING EN DEKEN VAN
St JEURIS GILD VAN LANDEN 1850.

5^e plaat, zelfde als 4^e en datum 1762.

6^e plaat, kruisboog en daaronder : MATHEUS DEWAELE CONINCK VAN
DEN EDELEN KRUISBOEGE TOT LANDEN A° 1774.

7° plaat, te midden familiewapen en rondom: PETRUS JACOBUS DEWAELE
CONINCK VAN DE EEELE KRUYBOEGEKAMER TOT LANDEN 1781.

8° plaat, te midden gedreven kruisboog en pijlen. Zonder opschrift.

- N^r 4 Breuk der handbooggilde van KAPELLE-OP-DEN-BOSCH St Nikolaas-Gilde, bestaande uit groote gedreven plaat met breeden boord en te midden St Nikolaas. Daaronder groote volronde vogel met opengespreide vleugels en een handboog. Voorts 12 gedreven ketsijzers waartusschen vlamme vuersteenen op zwart fluweelen band.

Geen enkele plaat heeft een opschrift.

De groote plaat met zilversmidswerk is van het midden der XVIIe eeuw.

Van 10-23 Aug. 1913 door de gilde nog tentoongesteld met de Jubileumfeesten der Kruisbooggilde te Mechelen (600-jarig bestaan), onder n^r 23.

Daarbij gevoegd de Breuk der Vrouwen.

- N^r 5 Breuk van SCHELLE in zwaar gedreven zilver bestaande uit groote volronde vogel met aangebrachte gesloten vleugels, daaronder handboog met pijl. Zeer groote middenplaat met sierlijken gedreven boord met te midden St Sebastiaan op vergulden grond. Groote plaat op den rug met te midden St Sebastiaan te paard in fraaie omlijsting. Acht ovale schakels met gedreven omlijsting waartusschen vlamme vuersteenen.

Vershillende platen dragen het Antwerpsch zilversmidmerk.

Opschriften:

De Vogel draagt aan den hals een schild met wapen.

De groote voorplaat J. A. QUARTIER, HOOFDMAN GREFFIER VAN
RUYSBROECK ENDE BLAESVELT.

1° Schakel rechts te midden St Petrus in gravuur.

2° Schakel: JAN MEULEMANS ALFERIS.

3° Schakel: JAN MUTSAERTS OUDERDEKEN.

1° Schakel links: St Paulus in gravuur.

2° Schakel » JAN DEDECKER CONINCK.

3° Schakel » JACOBUS DEDECKER OUDERMAN.

4° Schakel » JAN SCHOLIERS JONGERDEKEN.

(De breuk weegt ongeveer een kilo in zilver).

Daarbij nog: eene groote verguld zilveren plaat met opschrift,

een hoofdmanstaf in zilver met opschrift,

een groote houten kan met koperen beslag.

(Zie Geschiedenis van Schelle door J. Th. De Raadt en J. B. Stockmans, blz. 194.)

- N^r 6 Zilveren Breuk der St Sebastiaansgilde van LEEST bestaande uit 8 groote gedreven platen in Lod. XIV stijl verbeeldende
- Plaat 1: St Sebastiaan tusschen boogschutters en opschrift: DE BUSSCHER
HOOFDMAN.
- 2 St Nikolaas. Opschr. H. L. DELAET, OPPERDEKEN.
- 3 GILDE VAN SEBASTIAEN TE LEEST VERNIEUWT 1850.
- 4 Ste Anna met O. L. V. Opschr. J. CNOPS KONING.
- 5 St Dominicus voor O. L. V. Opschr. D. DEBUSSCHER HOOFDMAN.
- 6 St Antonius. Opschr. J. B. DE WIT ALPHERIS.
- 7 Schutters naar de wip schietend.
- 8 St Jozef. Opschr. J. VLEMINK ONDERDEKEN.

2 kleinere plaatjes met JAAK BERNAERTS BURGEMEESTER 1907.
EUGENE BUSSCHOTS OPVOLGER.

Kleine vogel en 8 gestiliseerde leliën. — Alles op zwart fluweelen kraag gevestigd.
Aan elke plaat een boog met pijl.

- N° 7 Rijk gedreven zilveren breuk van BEERSE (prov. Antwerpen)
bestaande uit drie rijk gedreven groote schilden, volronden vogel met open-
gespreide vleugels waaronder een klein schildje hangt met gedreven leeuw
en P. OOMS.
Groot middenschild, gansch gedreven, te midden Ste Barbara, fraaie om-
lijsting met twee engelen welke het midden medalion houden. Van boven engelen-
hoofd en wapentropen, van onder bloemenranken en engelenhoofd.
Twee gelijke, gedreven schilden te midden met groot vuurijzer, twee gekruiste
kolfbussen en distelbloemen. Alles aan ketting. XVIIe eeuw.

PLAAT 40.

OOSTMALE

- N° 1 Zilver gegraveerde wijzer, verbeeldende een Sint Joris te paard. Opschrift: G.
GEERTS SCRIS, RENTM^r EN HOOFTMAN DER GILDE EN BARONIE VAN
OOSTMAL.
N° 2 Schuttersarmband met een St Sebastiaan. Ivoor. XVIe eeuw.
N° 3 Koningstaf van Schelle. Sint Sebastiaansgilde. Op keerzijde Onze Lieve Vrouw.
Gedreven zilver, begin XVIIIe eeuw.
N° 4 Zilveren gedreven vogel aan breuk. Onbekende plaats.
N° 5 Armband: 1594. Brussel. Opschrift: M. ADRIAEN DE BUYSSCHER. Sint
Andries in het midden. Ivoor.
N° 6 Keizerstaf voor een onbekende plaats.
N° 7 Brakel zilveren gedreven vogel aan ketting. Opschrift: D. D. M. FREY HERR /
(wapen van Gelder).
N° 8 Armband in ivoor. Sint Sebastiaan verbeeldende en monogram 17—80.
N° 9 Staf der Sint Michiels Gilde van Brussel. Gedreven zilver. XVIIIe eeuw.
N° 10 Zilveren gedreven vogel met wapen voor eene onbekende plaats.
N° 11 Armband in ivoor, twee personen voorstellend, gedagteekend 16—03 en N. K.
N° 12 Koningstaf van Eeckeren. Gedreven zilver.
N° 13 Zilveren gedreven vogel op een boog gespannen door pijl.
N° 15 Koningstaf van Putte. Opschrift: MATHYS JASPERS HOOFTMAN. — JAN
BAPT. MERTENS CONINCK 1757.
N° 16 Armband. Sint Sebastiaansgilde van Middelburg. A^o 1610. Ivoor.
N° 17 Wijzer. Sint Joris te paard: D. G. W. 1716. Keerzijde: ADRIAEN VAN ROY
IS KONING GESCHOTEN TOT ETTENHOVEN 1716.

PLAAT 42.

- N° 1 Trommel der St Sebastiaansgilde van Eeckeren in geel koper met groote, hoog
gedreven plaat in rood koper met St Sebastiaan tusschen twee boogschutters en
Romeinsche soldaten in een Lod. XVIe omlijsting.
H. 0.44. Doorsn. 0.44.
Lederen draagband versierd met zilveren schild met gedreven St Sebastiaan en
groote koperen gesp, en trommelstukken met beenen kopstukken.

- N^r 2 Effen. Trommel. Sint Sebastiaansgilde 1716. Houten geschilderde trommel, binnen leest men: A. DE JEAN, TROMMELS EN SEFTEMAKER TOT MECHELEN.
- N^r 3 Contich. Houtsnede verbeeldende twee engelen elk een pijlkoker dragende. Verguld XVIIe eeuw.
- N^r 4 Eecloo. Koningsmuts met zilveren platen versierd: Boven twee biekorven, onderaan een schutter die naar de wip schiet.
- N^r 5 Zeer groote pijlenkoker der St Sebastiaansgilde van Beveren in gebeeldhouwd hout. Halfronnd van voren, vlak langs achter. In het bovengedeelte eene groote omlijsting, einde Lod. XIV, waartusschen groote gezichten. In de bovenhoeken muzikanten. Te midden gr. St Sebastiaan en vijf boogschutters in staande en zittende houding hem beschietend.
In het benedengedeelte een groote windmolen met twee wieken en een groot huis; daaronder twee narren te paard, een leurder en een houtkapper.
Boven op het deksel een groot gezicht (maan) in omlijsting. Langs achter een gevleugeld en geel hoofd.
De gansche bus is bruin geverfd.
- N^r 6 Dendermonde. Groote gebeeldhouwde pijlenkoker van een Sint Sebastiaans- en St Antoniusgilde. Gepolychromeerd.
- N^r 7-8 Kleine kruisbogen — steenjesboog en een met loop.
- N^r 9 Offerblok, einde XVIIIe eeuw, in geschilderd hout L. XVIe, met opschrift: OFFER VOOR SINT SEBASTAAN.
- N^r 10 Kruisboog Lodewijk XVIe. Zeer prachtig stuk, te Antwerpen vervaardigd.
- N^r 11 Idem.

PLAAT 41-43.

- N^r 1 Pijlenkoker der St Jorisingilde van Antwerpen. Vierhoekige eiken bus met lichtgroene schildering, met boven, onder en te midden twee koperen banden.
In het bovenvak, in schildering, twee schilden met de wapens der gilde en die van Van Horne
In het middenvak (in schildering) St Joris den draak doorstekend, waaronder in vergulde groote letters DGW (De Goet Willige) en een kruisboog.
In het benedenvak drie te zamen gebonden pijlen.
Het deksel met groote koperen scharnierplaten en klepslot met groot schild voren op de bus.
Zeer merkwaardig stuk.
- N^r 2 Pijlenkoker der St Jorisingilde van Breda. Vierhoekige eikenbus met boven, onder en twee middenbanden in geel koper zeer sierlijk met bloemen en versieringen gedreven.
In het bovenvak twee schildjes met de wapens der stad Breda en der gilde en een Sint Joris-beeldje.
In het middenvak een Engelsch wapen in ovale omlijsting en rondom 1671.
In het ondervak: groote koningskroon, aan beide zijden gekruiste pijlen, daaronder C F.
Boven op het deksel groote gedreven rozet.
Al deze versieringen zijn in gedreven koper. — Binnen in het deksel een kastje voor kleine benodigheden.
Zeer merkwaardig stuk. — Is van Breda en niet van Brugge zooals in den katalogus van Pierre Vleeshuys, n. 535, opgegeven is.

PLAAT 44.

- N^r 1 SCHELLE. Groote ovale plaat in gedreven verguld zilver, te midden St Sebastiaan. Rechts wapenschild en : CORNELIS BAL SECR. EN CONINC 1609. Links schild met naamcijfer en : ANTHONI VAN BUYTEN, CONINC A^o 1610.
- N^r 2 Breuk van VORST bij Turnhout. Kolveniersgilde (St Gertrudis).
 Zeer groote (27 centim. hoog) schoon gedreven zilveren plaat met vele figuren. Daaronder kleine volronde massieve vogel met een schild onderaan en vier schilden aan de plaat hangend. Zwaar geschakelde zilveren ketting.
 De groote plaat te midden : St Geertruydt met abdissen, staf en schaal in de hand, in verguld, daarboven staat SOLIDALITAS GERTRUDIS IN VORST, daaronder D. DE GALLEN. Boven de H. Gertrudis een Lieve Vrouw met Kind op den arm en langs beide zijden een staande kolvenier met kolf en elk een rozenkrans van O. L. Vr. en het Kindje aannemend. Rechts van de H. een engel met een wapenschild in de hand, links een engel met schild waarop ANNO 1644. Onder de H. Gertrudis twee gekruiste kolfbussen en vlammeende kogels, daaronder nog een gevleugeld engelen hoofd. Rechts een ridder met tweehandzwaard, links een Heilige met een kruisbeeld. Rondom op den boord staat gegraveerd : St GEERTRUYDT PATRONES DIE WY IN VORST HIER VIEREN COMT DESE GOEY GEMEENT MET DEES VEREERINGE CIEREN TER GROOTER EEREN GODTS OPOFFERENT MET DER DAET DEES BRUECK VAN DIE DAT GAF ELCK SYN NAME STAET 1644.
 1^e plaat (aan den vogel) 1644 MR HENRICUS VAN HAM — J. V. L. DOMINICUS DE GAELLEN — CORNELIS VERHEYEN HOEFTMAN — PEETER GYSEN CONINCK — HENDRICK BELCQ DECKEN — AERT VAN ROIE GESWOOREN — PEETER VAN EECHOUDT GESWOOREN — JAN VAN DEN BRUEL ALFERIS JAN VAN BAELE — WILIM EVERAERTS.
 2^e plaat: 1644 JAN GOOSSEN WILLEMOONS — MATHYS VAN AERDE — JAN VERHEERSTRAETEN — HENDRICK SCHOENIS — GEERT CUSTERS — HERMAN SCHOONIS — MARTEN VAN HAM — WILIM VAN HOVE — WILIM VAN ROIE — MARTEN VERLAERTACKER.
 3^e plaat: 1644 MERTEN TRUYENS — WILIM VAN HOUDT — JAN VAN DEN BRIEL — HENDRICK VAN BAELE — MR JAN CASTMANS — HENDRICK PATROONS — GOOSEN WILLEMOONS — CORNELIS VERHEYEN — PIETER CRETS — JAN VAN VERSLUYEN.
 4^e plaat: 1644 PEETER HUYSKENS — JAN SCHUERMANS — CORNELIS PEETERS — PEETER PAUWELS — DENIS LAENEN — JAN VRANCQ — JACOB WOUTERS — LAOUWEREYS PATROONS — NICOLAAS CRETS — EVERAET MONDELÆRS.
 5^e plaat: 1644 JAN VERHEYEN — JAN MONDELAERS — JAN BELMANS — JAN AMBROSI — WOUTER TFORSTERS — HEYNDRICK TFORSTERS — JAN AERTS GEERSTS — JAN CRETS — PEETER BOONEN — JASPER VAN ROIE.
- N^r 3 BRUSSEL. Zilveren gedreven plaat met het gekroond burgondisch kruis. Onderaan twee schilden en het Guldenvlies. Opschrift : S.P.Q.B.
- N^r 4 ANTWERPEN, Kolveniersgilde. Bruin-gele pint in kiezelsteen met zilver deksel, waarop gesneden staan een ketsijzer en twee kolfbussen kruisgewijze geplaatst.
- N^r 5 LIER, Sint Sebastiaansgilde. Pint in plateel met blauwe versiering. Deksel in zilver, waarop men Sint Gummarus aantreft.

- N^r 6 GENT. Prijsbeker in gesneden coconoot, versierd met drie medaillons schutters voorstellende en drie kleinere zilveren schildjes met wapen en twee dooreenlopende letters. — Deksel in zilver met een Sint Joris-beeldje en het opschrift: JAN HOWEEL.
- N^r 7 MIDDELBURG, Sint Martinus Gilde. Verguld zilveren prijsbeker, in vorm van kelk. Op den voet staat gesneden een Sint Martinus, zijn kleed in twee snijdend. Binnenwaards op den zelfden voet leest men: GILDE VAN SINTE MARTINUS TOT MIDDELBURG.
- N^r 8 ANTWERPEN, oude voetbooggilde. Schelp als prijsbeker vervaardigd, op zilveren gedreven voet met twee knopen. De schelp voert aan den eenen kant het wapen van het markgraafschap en een schip op de Schelde varend. Opschrift: SCALDIS. Op den anderen kant op acht lijnen gesneden: ALS SPAIGNIEN. EN VRANCRYCK — MET DEN PAES VERSAEMDE — SO DRONCKEN WY ANTWERPENAE-REN — SO 'T BETAEMDE — BY ORDE VAN ONSE DEKEN IN LEVEN EN HET GULDE VAN DEN OUDEN — VOETBOOGH VERHEVEN — 16—48. Merk. De gekroonde hand van Antwerpen. Letter onleesbaar.

PLAAT 45. SCHUTTERS-PRIJZEN.

- N^r 1 Porceleinen schutterstelloor, te Doornik vervaardigd voor een schuttersgild van Dixmuide.
- N^r 2 Pint met tinnen deksel, versierd met een wipschutter.
- N^r 3 Italiaansche vaas, met een Sint Sebastiaan, veelkleurig. — S.P.Q.R.
- N^r 4 Pint van de kruisboogschutters van Mechelen.
- N^r 5 Torsenbord in blauw Doorniksch porcelein Sint Joris voorstellende, werd vervaardigd te Doornik voor verschillende kruisboogschutters.
- N^r 5 en 12 Nog twee pinten die als prijs gediend hebben.
- N^r 7 Prijstelloor voor de schuttersgilde van Aalst.
- N° 8 en 10 Twee koffietasjes met ondertas in blauw Doorniksch porcelein versierd met het wapen van een kruisbooggilde.
- N^r 9 Telloor in gebakken aarde: in het midden Sint Sebastiaan beschoten door een hand- en kruisboogschutter. XVIIe eeuw.
- N^r 11 Telloor voor de St Sebastiaansgilde van Rousselaere.
- N^r 13 Idem voor Brugge.
- N^r 14 Plateel beeldje, St Sebastiaan verbeeldende. XVIIIe eeuw.
- N^r 15 Groot bord in gebakken aarde. Sint Sebastiaan. 1806.
- N^r 16 St Sebastiaanbeeldje in biscuit. Begin XIXe eeuw.
- N^r 17 Plateelbord gemaakt voor de St Jorisingilde van Kortrijk.

PLAAT 46.

- N^r 1 Tinnen schotel met gegraveerde wipschieting. Op den rand: GEDACHTENESSE VAN DE TINNE PRIS VOGELSCHIETINGHE TE PROCHIE VAN ST CRUYS OP DEN 26 AUGUSTUS ANNO 1792 en prachtige stempel der gilde, Doorsn. 0.38.
- N^r 2 Prijsbeker met hoog cilindervormig lijf waarop gegraveerd een gekroond schild met hamer, 2 sleutels, paar pistolen, spoor, hefkrik en uurplaat. Op den bovenrand: DER SCHLOSSER UND SPORRER GESELLEN WILKOMST. Twee zilveren aanhangschildjes dragen in gravuur 1) MICHEL VONENDE. GEORGE SPERLING — Hoefijzer, sleutel, hamer, veilen en tangen, 1678. 2) Zelfde gravuur: ADAM VONEDE. MARTIN REICH 1678. Hoogte 0.50 m.

- N° 3 Tinnen schotel, te midden in een bloemenkrans, St Joris den draak bevechtend en jaartal 1741. Doorsn. 0.43 m.
- N° 4 Prijsbeker. Op het cilindervormig gedeelte het opschrift in gothische letters : EINER EHRSAHMEN GESELLSCHAFT DERER LOB. STRUMGSMACHER GESELLEN ALLHIER 1753. Rondom 12 leeuwenkopjes waaraan 4 tinnen schildjes. Hoogte: 0.45.
- N° 5 Tinnen schotel, in een bladeren krans St Sebastiaan, een engel trekt hem de pijlen uit het lichaam. Daarnaevens kerk van Scherpenheuvel. Onderaan: 1728 ST SEBASTIANUS P. I. O. Boord met bloemenranken. Doorsn. 0.37 m.
- N° 6 Prijsbeker, gansch gegraveerd met bloemenranken. Hoog 0.60 m.
1^e plaat: S. F. SULTZER en 2 bijlen.
2^e plaat: JUNGSTE MAR SOYS LOTZIN POH JUL GERMANIN.
3^e plaat: JUNGSE DOY MAVG HUFFENRATT — JUG DOI SCHUTZIN CHRISTIA CATH. FUCHSRIN.
- N° 7 Tinnen schotel, te midden in krans van bogen en pijlen St Sebastiaan tusschen twee schutters en jaartal 1770. Doorsn. 0.47.
- N° 8 Samovar in tin. Opschr.: JOHAN KERINGER — ANDEREAS HEIMAN — ACHAZI ZEGLER — IOHAN HIP SCMAN — JOHAN PAULUS LANG-WAGNER — 1699. Kraan en pooten in brons. Hoogte 0.60 m.
- N° 9 Tinnen schotel met koningschiëting naar de wip. Boord met gestiliseerde bloemen (merk van Brugge). Doorsn. 0.44 m.
- N° 10 Prijskan zonder opschrift. Hoogte 0.60 m. Zweedsch werk.

NUMISMATIEK

Hierna volgt de beschrijving der penningen voorkomende op de vier platen (n°s 47, 48, 59 en 50) in dit boek gedrukt.

De verzameling bevat ongeveer drie honderd soortgelijke penningen, meestal betrek hebbende op schuttersgilden.

Alle landen van Europa zijn hier vertegenwoordigd; de XVII oud-Nederlandsche provinciën hebben bij uitstek het grootste aandeel.

Zeldzame stukken, zelfs verscheidene « unica » zijn hier voorhanden; bijzonder hoeft men te vermelden de origineele koperen zegel der kruisboogschuttersgilde van Hasselt (plaat 50, n° 49).

Waartoe dienden nu deze penningen? Meestal waren ze een bewijs van lidmaatschap; andere dienden om, op beurtgewijze, te schieten; andere ook waren speciale geslagene stukken om een eeuwfeest te herinneren of een schutterskoning te vereeren.

Gewoonlijk vindt men deze gedenkpenningen in zilver, zeldzamer in goud, dikwijls in brons of tin.

PLAAT 47.

- N° 1 HAARLEM. Buksschutters. In het effen veld twee kruisgewijze geplaatste buksen, te midden een lauwerkrans. Door een platten band omsloten.
K) In het bovendeele van het vlakke veld het gekroonde wapenschild der stad Haarlem door twee zegetakken omgeven, daaronder de letters W-B-V met nummer 78.
— Minard van Hoorebeke n° 291. Koper.